

CHRISTELIJK VROUWENLEVEN

ONDER REDACTIE VAN DE DAMES:

ANTHONIA MARGARETHA, JONKVR. F. BAR* VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, JOHANNA BREBVOORT, A. C. DIEPENHORST-DE GAAY FORTMAN, M. M. HAVELAAR-VAN BEECK CALKOEN, A. VAN HOOGSTRATEN-SCHOCH, W. KLINKERT, N. POSTHUMUS MEYJES.

MET VASTE MEDEWERKING VAN DE DAMES:

A. G. BRANTS, F. J. G. W. C. ENGELBERTS. (L. E.), J. I. D. A. J. ENGELBERTS (IGNATIA LUBELEY), H. S. S. KUYPER, J. H. KUYPER, L. VAN LENNEP, J. L. F. DE LIEFDE, M. G. LIENEMAN, M. W. MACLAINE PONT, J. VAN DER MERSCH, H. MORGENSTERN, A. NOREL-STRAATSMA, M. DE LA PRISE, MARG. VERWEIJ, J. M. WESTERBRINK-WIRTZ, WILMA. E. A.

REDACTIE-ADRES: PRINSENGRACHT 552, AMSTERDAM. — UITGEVERSMAATSCHAPPIJ: E. J. BOSCH JBZN., BAARN.

Uit de Heilige Schrift.

„DIE SPAARZAMELIJK ZAAIT”

Die spaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk maaien, en die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien”.
2 Cor. 9 : 6.

Zaaien en oogsten staan met elkaar in onlosmakelijk verband. Men leest geen druif van doornen, men snijdt geen vijg van distels. Hij, die in vrekheid slecht zaad in den akker werpt, uit gierigheid de landen niet heeft bemest, zal geen volle, rijpende oogst tegenruischen, wie niet in zegeningen zaait, zal ook niet in zegeningen maaien.

Die in het vleesch zaait, zal uit het vleesch verderfenis maaien; die in den Geest zaait zal uit den Geest het eeuwige leven beërven.

God heeft den mensch toegerust met de wondere gave van een zegen te kunnen zijn,

eene gave in den zondeval omgeslagen in den vloek, een verderf te kunnen worden voor den naaste, voor alles wat hem omgeeft.

Het is God die in den mensch het zaad *geschapen* heeft; het is God die in Zijn algemeene genade in den mensch de gave wilde *behouden* om in zegeningen te kunnen zaaien.

* *
* *

Wij zaaien heel ons lange lieve leven door. Het kind, zijn leven leidend van spel en verbeelding, zaait onbewust, oefent zonder het te weten invloed uit, zooals hij die ook ondergaat; de jongeling en de jongedochter werkt op zijn, op haar omgeving in, de man en de vrouw, die teniet gedaan hebben hetgeen eens kinds was, ontvangen van God hun levens-taak. En waarin bestaat die anders dan in zaaien en in maaien?

In arbeiden om vrucht voort te brengen op heel dat ruime, wijde gebied des menschelijken levens, om te laten uitspruiten en groeien en bloeien de heerlijke door God geschapen wereld, opdat alle krachten, door God in geest en ziel en lichaam gelegd, alles in de natuur en in de genade leve Hem ter eere.

Zaaien en maaien! Spaarzaamelijk of in zegening. Leven in egoïsme op natuurlijk, op geestelijk gebied. Stilte, rust en warmte, dat is je ware. Geen gezinnen vol vroolijke kinderstemmetjes en rumoerige kindervoetjes, geen ingespannen arbeid van den geest waardoor de wereld verrijkt wordt, geen ontplooiing van het goede dat God in zijn Gemeene Gratie in het menschelijk wezen behield, geen uitstrooiing met milde hand van stoffelijke weldaden en zegeningen.

Leven voor je zelf, je opsluiten in eigen kring, niet meer arbeiden dan hoog noodig is om op peil te blijven, het is de valsche leuze van de eigenliefde.

Spaarzaamelijk zaaien om spaarzaamelijk te maaien. Om te verschrompelen in je eigen lieve zelf, je op te sluiten in eigen knus gesloten kringetje, om ten slotte te verdorren doordat alle groei- en stuwkracht ontbreken gaat.

In zegeningen zaaien. Dat doet de zwoegende, zorgende huismoeder uit elken stand, die welbewust den Heere in de opvoeding van hare kinderen dient, dat doet de huisvader, die werkt met zijn hoofd of de kracht zijner spieren en nog tijd uitwoekert voor zijn gezin en het Koninkrijk Gods. Dat doet de ondergeschikte in het volbrengen van de hem door God opgelegde levenstaak, de man of de vrouw op kantoor of in fabriek, op het land of in huis, dat doen we allen, indien we met lust en liefde onze schouders zetten onder den last des levens om die gewillig en blijmoedig te *dragen*, niet voort te slepen.

* *
*

Spaarzaamelijk zaaien. Hoe vaak doen we het, ook al vervallen we niet in het uiterste van den luien, gemakzuchtigen egoïst.

We zijn vaak zoo ongeregeld, van de eene pool naar de andere tuimelend. Onze *krachten* in zegening zaaien, ons *geld* spaarzaamelijk vasthoudend. Ons *geld* wijd uitstrooiend, onze *liefde* bepalend tot het enge, kleine, eigen kringetje.

Onze ondergeschikten ruim betalen, terwijl ze toch voelen er klopt geen hart voor me,

er zit geen meevoelen in den druk van de toegestoken hand. Onze meerderen dienen met volle kracht, zonder de warme zielsgesteldheid: ik wil de zaken behartigen alsof ze van mij zelve waren. We kunnen naar ieders verhouding groote sommen weggeven in den dienst der barmhartigheid en toch spaarzaamelijk zaaien en dus veroordeeld zijn om spaarzaamelijk te maaien.

In zegeningen zaaien om in zegeningen te maaien. Een ideaal dat ook de vrouw in onzen tijd moet tegenwenken.

De wereld heeft behoefte aan liefde, aan toegewijde, zich zelf gevende menschen, die eigen gemak en rust wenschen op te geven met blijmoedigheid. Wij raken in onzen tijd al meer en meer van elkaar af. Werkgever en werknemer worden vijandige machten die tegen elkander inbotsen.

De tijden der patriarchale, der matriarchale verhoudingen zijn onherroepelijk voorbij. In den patroon ziet bijna niemand een vader, in de meesteres zelden iemand eene moeder meer.

We passen af: dit voor dat; arbeid is koopwaar. Men werkt per uur. Na het eindigen van den bepaalden tijd heeft niemand iets over me te zeggen, heb ik niets te eischen. De zedelijke banden breken. We zaaien spaarzaamelijk, dus maaien we ook niet in zegening.

Wij vrouwen moeten beseffen dat we leven in een omvormingstijd. Het gezinsleven verandert, zooals het in het begin der 19de eeuw ook omgezet is. De machine is de uitbouw en tevens de verkleiner van het gezin geworden. De ouderwetsche ondergeschiktenschaar verdween uit de huizen der rijken, wie houdt zelfs nog drie of vier dienstboden? De huiselijke arbeid gaat nu per *uur* gebeuren zooals vroeger per maand, de dienstbare kan geen lid van het gezin meer blijven, ze verkeert veel te kort in het huis der familie, waar zij dient.

Die feiten zijn niet te veranderen. De stroom des tijds graaft zichzelf de bedding. De omvorming van het gezinsleven zal nog feller voortschrijden, het gezin, vader, moeder, zonen en dochters zullen al meer op *elkaar* worden aangewezen. En het leven behoeft

daar niet armer, ja kan er rijker door worden.

Toch zal ook in de nieuwe toestanden de uitspraak van Gods Woord: Wie spaarzaamlijk zaait, zal spaarzaamlijk maaien" zijn kracht behouden.

Arme huismoeder, in wie geen hart voor hare dienstbode klopt, al dient ze per dag of per uur, arme dienstmaagd of werkvrouw, die koud en mechanisch haar werk verricht.

God heeft alleen den blijmoedigen gever (ook van zijn lichaams- en zielekrachten) lief. Niemand verliest door te geven, niemand verarmt door met den schat van zijn liefde den naaste te verrijken.

Laten we onze zielen openen voor den hongrige. Menige huismoeder, ook de rijke, zoekt naar een meegaand hart in de dienstbare, zucht om een bewijs van *meeleven*, van *mee-dragen* in de gezinszorgen. Menig dienstmeisje verlangt naar een vriendelijk, harte-lijk woord, zou om te tooveren zijn in een toegewijde hulp, indien mevrouw meer in zegeningen zaaien wilde.

We kunnen rijk worden in goeddadigheid, al zijn we arm als de mieren, we kunnen arm en dor voortleven te midden van het vette der aarde.

* *
*

Het is God, die het zaaisel vermenigvuldigt, het is God die vermeerdering schenkt van de vruchten der gerechtigheid. Het is God die in dezen kouden tijd, waarin vraag en aanbod zoo fel het loon beheerscht, de liefde kan werken in onze harten.

De ware christen moet de beste burger, de geloovige christin moet de beste mevrouw, de beste dienstbode zijn.

Geve God dan dat we op elk gebied des levens tot alle goed werk overvloedig mogen zijn.

Geef Heer dat ik *mijzelve* geve.
De liefde leve en bloeie in mij.
Opdat ik U ter eere leve,
Een zegen voor mijn naaste zij.

JOHANNA BREEVOORT.

Kroniek.

Het Vrouwenkiesrecht is in de *Eerste Kamer* met eene belangrijke meerderheid aangenomen. Wanneer wij in aanmerking nemen dat dit college overwegend „rechts” is, dan volgt daaruit dat ook de Rechterzijde zich niet langer tegen het vrouwenkiesrecht heeft willen verzetten. Trouwens het is de logische consequentie van het „algemeen kiesrecht”. Toen dit beginsel eenmaal aanvaard was en in de wet vastgelegd werd, was er geen reden om de vrouwen van het kiesrecht uit te sluiten. Dat de Staat allengs minder gaat rekenen met het *gezin* als het fundament van de maatschappij is wel een reden, voor de christenvrouw in het bijzonder, om te waken voor de belangen van haar huis en deze steeds voorop te zetten in een tijd waarin hare aandacht, zeker niet ten onrechte, voor zoovele zaken gevraagd wordt.

Het ontvangen kiesrecht brengt vanzelf allerlei vragen naar voren. In de Juli-afl. van „*Vragen van den Dag*” bespreekt *Martina G. Kramers* de vraag: „*Moeten de vrouwen een eigen partij in de staat vormen?*” De schrijfster wijst daarin op de twee aparte vrouwenpartijen, die wij thans reeds in ons kleine land hebben, n.l. *de Feministische partij*, gesticht door *Jonkvr. Wichers* in Dec. 1918 en de *Algemeene Nederlandsche Vrouwenorganisatie*, die onder aanvoering van de schrijfster-dichteres *Nine Minnema* staat en opgericht werd in Febr. 11. Het program der eerste vereeniging strijdt niet met dat der S. D. A. P. Een der voornaamste punten is *anti-militairisme*, maar daarnaast staat ook *bestrijding van het kapitalisme*. De tweede, nog kleinere groep moet van het socialisme niets hebben. Deze vestigt vooral de aandacht op: *herziening van het Burg. Wetboek, gelijke arbeidsvoor-*